

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid

BSO de Otter

Januari 2023

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Inleiding	3
2	Missie en visie	4
3	Grote risico's	5
3.1	Grote risico's en de maatregelen	5
3.1.1	Fysieke veiligheid	5
3.1.2	Sociale veiligheid	8
3.1.3	Gezondheid	10
4	Omgang met kleine risico's	12
5	Risico-inventarisatie	14
6	Thema's uitgelicht	16
6.1	Grensoverschrijdend gedrag	16
6.2	Achterwachtregeling	17
6.3	BKR	17
6.4	Gedragscode stichting Tabijn	17
6.5	Agressie en Geweld	18
6.6	Covid-19	18
7	EHBO regeling	19
8	Beleidscyclus	20
8.1	Beleidscyclus	20
8.2	Plan van aanpak	20
8.2.1	Hoe worden maatregelen geëvalueerd?	20
9	Communicatie en afstemming intern en extern	21
10	Bijlages	23
10.1	Bijlage 1: Gedragscode	23
10.2	Bijlage 2: Protocol kindermishandeling en meldcode	23
10.3	Bijlage 3: Actieplan	23
10.4	Bijlage 4: Klachtenreglement	23

1

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van BSO de Otter. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 november 2022.

Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Namens BSO de Otter is de coördinator/directeur eindverantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijze en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt om het actueel te houden.

Het beleidsplan blijft geldig maar kan tussentijds altijd aangepast worden indien dit wenselijk of noodzakelijk is. Ter advies legt de coördinator van de BSO dit voor aan de oudercommissie. De oudercommissie betrekken we zoveel mogelijk bij de veranderingen rondom het Beleidsplan veiligheid & gezondheid.

2

Missie en visie

De leukste plek om samen te spelen!

Visie:

BSO de Otter staat voor buitenschoolse opvang waar gewerkt wordt vanuit passie. We leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van de kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles. We schermen de kinderen af van grote risico's en leren ze om te gaan met kleinere risico's, bijvoorbeeld door het maken van afspraken of opstellen van (huis)regels. Sinds het bestaan van BSO de Otter (september 2012) werken wij met gezondheidsmanagement en veiligheidsmanagement. Dit zijn methodes voor de BSO van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid. De veiligheidsmanagement is van Stichting consument en veiligheid.

Vanuit de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen.

De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's
- 2) het voeren van een goed beleid op alle risico's
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar, met de ouders en kinderen.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3

Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen.

We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën;
fysieke veiligheid,
sociale veiligheid
gezondheid.

Per categorie hebben we maximaal 5 belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's verwijzen we naar bijlage 1 waarin de complete risico-inventarisatie is opgenomen die in april 2019 is uitgevoerd.

3.1

Grote risico's en de maatregelen

De voorbeelden van risico's zijn onderverdeeld in drie onderwerpen. Deze zijn: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Onder elk onderwerp hebben wij beschreven wat de grote risico's zijn en welke maatregelen er getroffen worden om deze risico's te voorkomen.

3.1.1

Fysieke veiligheid

Bij de hoofdingang van de school is er een toegangsdeur naar de ketelruimte, hierin staat een koelkast, een vriezer, wasmachine en een droger. De deur is beveiligd door een dranger. De regel is dat de kinderen geen toegang hebben tot dit hok zonder begeleiding van een volwassene. Daarmee sluiten wij grote risico's uit.

In de ruimte van de BSO worden soms handvaardigheidsactiviteiten uitgevoerd waarbij potentieel gevaarlijk gereedschap gebruikt wordt door de kinderen. De uitvoering van de activiteiten gebeurt altijd onder begeleiding van een volwassene. Voor het gebruik van gevaarlijk gereedschap worden er regels doorgenomen met de kinderen met betrekking tot gebruik van het gereedschap.

Vallen van hoogte:

Dit kan moeilijk worden voorkomen tijdens het buitenspelen. Buiten zijn verschillende vaststaande klimtoestellen waar kinderen vanaf kunnen vallen. Voor het gebruik van de toestellen zijn regels opgesteld.

- Bij nat weer mag er geen gebruik gemaakt worden van het Freeruntoestel.
- Er mag niet met los spelmateriaal gespeeld worden bij het Freeruntoestel.(bijvoorbeeld touwen) Doeken binden aan Freeruntoestel mag onder begeleiding.
- Er mag alleen op het Freeruntoestel gespeeld worden als het kind vaste schoenen draagt.
- Kinderen wijzen op gevaren bij het spelen op klimrekken en andere klimtoestellen, ook de boot.

Tijdens gebruik van de gymzaal:

Genomen maatregelen zijn:

- In de speelzaal matten gebruiken bij opstellingen die hoger zijn dan kniehoogte.

- Geen (tik)spelletjes spelen op een klimrek
- Kinderen niet met materialen laten spelen bij klimrekken/trap, dit kan afleiden maar bij een val kan het kind zich verwonden.
- Kinderen wijzen op de gevaren bij het spelen op klimrekken en dergelijke.
- Kinderen niet laten spelen bij trappen.
- Kinderen aanspreken op het niet naleven van afspraken omtrent speelmateriaal.
- Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de mogelijke gevaren en grijpen in wanneer actie is vereist om risico te voorkomen of te verkleinen

Atrium:

- In het atrium staan de boekenkasten en de kast met lego/koek op wieltjes. Deze kasten staan op de rem. Kinderen weten dat zij de kasten moeten laten staan. De PM'ers verrijden de kasten.
- De stopcontacten op de grond zijn afgedekt met een stopcontact plaatje. Het stopcontact bij het aquarium zit de bel en het stroom voor het aquarium in. De stekkerdoos op de kast ligt naast het aquarium en de kinderen weten dat zij hier niet aan mogen komen. Wij hebben kinderbeveiliging in de stopcontacten zitten. Wij laten onze collega's en nieuwe collega's steeds het document van veiligheid en gezondheid doorlezen.
- Het glazen kastje met thermometer op de paal tussen groep 4 en groep 5 zit op slot. Dat betekent dat het kastje alleen geopend kan worden met een sleutel. Kinderen kunnen hier niet bij, het kastje (airco voor in het atrium) ernaast blijven we af en kan alleen bediend worden door een leraar/PM'er op school.
- Het podium mag gebruikt worden door de kinderen van de BSO, wij moeten ervoor zorgen dat het podium wel leeg is zodat kinderen kunnen dansen/zingen. De kinderen moeten wel oppassen dat zij niet van het afstapje afvallen. Wanneer de kinderen van het podium af willen moeten zij via het afstapje naar beneden.
- In het atrium kunnen de kinderen lekker spelen met lego, chillen op de bank, knutselen bij de knutselkast en gebruik maken van de tafelvoetbal/pooltafel. De kinderen kunnen niet binnen tikkertje, verstoppertje of voetballen dit doen wij buiten. Voor eventuele tikspelen en balspellen kunnen wij naar de kleine gymzaal met een PM'er.
- In het atrium net zoals in de Otter hangt er een schilderij met de huisregels van de BSO. Wij bespreken de huisregels regelmatig met de kinderen. Hierdoor kunnen wij kinderen aanspreken op niet naleven van de gemaakte afspraken.
- De piano kan gebruikt worden door de kinderen maar onder toezicht van een PM'er.
- De boekenkasten (bibliotheek van school) is onderdeel van het onderwijs, daarover hebben wij met de kinderen afgesproken dat wij die boeken in de kast laten staan zodat dat netjes blijft.
- De glazen prijzenkast staat in de hoek van het atrium en kan daar bewonderd worden door de kinderen.
- Het aquarium van 60x40x60 staat op een grote kast, kinderen kunnen de vissen bewonderen, helpen schoonmaken en eten geven.

Verstikking van kinderen:

Bij de BSO kunnen kinderen stikken in materialen die verkeerd gebruikt worden of eten waarin ze kunnen stikken.

Genomen maatregelen zijn:

- Fruit wordt gesneden aangeboden, ook druiven en tomaatjes.

- We zitten tijdens eet-en drinkmomenten.
- Buiten speelmateriaal zoals een springtouw, paardenleidsel of loopklossen wordt gebruikt waarvoor het bedoeld is. (bv niet om de nek doen)
- Bij klimrekken/Freeruntoestel en boot worden geen planken, blokken of ander spel materiaal gebruikt.
- Kinderen aanspreken als ze speelgoed in hun mond stoppen.
- Kinderen aanspreken op het niet naleven van de gemaakte afspraken.
- Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de mogelijke gevaren en grijpen in wanneer actie is vereist om risico te voorkomen en te verkleinen

Vingers tussen de deur:

Kinderen kunnen hun vingers tussen de deur krijgen, binnen en buiten.

Genomen maatregelen zijn:

- Haakjes op deuren om deze open te kunnen houden.
- Kinderen mogen niet met en bij de deuren spelen.
- Kinderen wijzen op de gevaren bij het vasthouden van een deurpost.
- Kinderen aanspreken op het niet naleven van afspraken.
- Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van mogelijke gevaren en grijpen direct in wanneer actie vereist is om het risico te voorkomen of te verkleinen.

Vergiftiging bij kinderen:

Op de BSO is het mogelijk dat kinderen vergiftiging oplopen:

Genomen maatregelen:

- Giftige substanties, zoals schoonmaakmiddelen, in iedere ruimte hoog op te bergen of achter een slot.
- Kinderen geen gebruik laten maken van (giftige) schoonmaakmiddelen.
- Andere mogelijk giftige materialen altijd onder toezicht van volwassenen gebruiken.
- Kinderen aanspreken op het niet naleven van gemaakte afspraken
- Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de mogelijke gevaren en grijpen in wanneer actie is vereist om risico te voorkomen of te verkleinen.

Verbranding bij kinderen:

Op de BSO is het mogelijk dat kinderen zich verbranden aan heet water, de oven, strijkbout, pannen of soldeerbout:

- Wanneer de oven aanstaat mogen kinderen niet zonder volwassene in de keuken komen. Kinderen maken geen gebruik van de kraan in de keuken waar heet water gepakt kan worden.
- In het sanitair van de kinderen is geen heet water.
- Heet water staat altijd ver op het aanrecht. Kinderen drinken op de BSO geen hete thee of de thee is aangelengd met koud water. Chocolademelk wordt soms warm (niet heet) gedronken tijdens de feestdagen.
- Warme dranken mogen alleen met toezicht op het midden van de tafel staan.
- Warme dranken mogen niet mee naar buiten. Of doen we in de hiervoor bestemde bekers.
- Strijkbout staat met de onderkant gericht op de muur. Alleen de pm-ers strijken de strijkkralen.
- Strijkbout af laten koelen op het aanrecht.
- Tosti-ijzer wordt gebruikt tijdens vakanties en op woensdagmiddag. Altijd door de pm-er en op het aanrecht.
- Net gestreken strijkkralen eerst afkoelen of onder de kraan houden ter afkoeling
- Wanneer de UV-index volgens KNMI 5 is (checken de app op de iPad), smeren wij de kinderen in met factor 50 zonnebrand. Dit doen we voordat de

kinderen buiten gaan spelen. Eventueel ook later op de dag, na het zwemmen. Een voorzorgsmaatregel is dat het zwembad in de schaduw geplaatst wordt, tussen de bomen en onder twee parasols.

- Kinderen aanspreken op het niet naleven van afspraken.
- Bij de hoge temperaturen kiezen we er soms ook voor om binnen te blijven.
- Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de mogelijke gevaren en grijpen in wanneer actie is vereist om risico te voorkomen of te verkleinen.

Verdrinking;

Op de BSO is het mogelijk dat kinderen kunnen verdrinken in het zwembadje of in de sloot nabij school. Genomen maatregelen:

- Het opblaaszwembad wordt alleen gebruikt wanneer er constant toezicht is van een pm-er. Kinderen zonder zwemdiploma zijn verplicht om zwembadjes te dragen. Deze hebben wij op de groep.
- Alleen onder constante toezicht van pm-er vissen.
- Kinderen aanspreken op het niet naleven van afspraken.
- Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van mogelijke gevaren en grijpen direct in wanneer actie is vereist om het risico te voorkomen of te verkleinen.

3.1.2

Sociale veiligheid

Om de sociale veiligheid van kinderen te waarborgen zijn er binnen stichting Tabijn-/Basisschool Otterkolken, en ook op BSO De Otter, verschillende maatregelen genomen. Het protocol over Grensoverschrijdend gedrag is beschreven in de gedragscode van de Otterkolken. Zie bijlage 2

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze aandacht.

Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen.

Genomen maatregelen zijn:

- Zie 6.1 voor de genomen maatregelen.

- Kindermishandeling.

Op de BSO is een gecertificeerde aandachtfunctionaris kindermishandeling actief, Cordi van der Aar. Binnen school is een onderwijs coördinator, Marjan Rensen, aandachtfunctionaris kindermishandeling. Wanneer er binnen de BSO opvallend gedrag gesignaleerd wordt, is er altijd overleg tussen Marjan en Cordi over de situatie en mogelijke vervolgstappen. Binnen Tabijn is er een protocol Kindermishandeling. Zie bijlage 3

Genomen maatregelen zijn:

- Bij de BSO wordt gewerkt met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling zie bijlage
- Er is een sociale kaart aanwezig in de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
- Aandachtfunctionarissen zijn lid van het (landelijke vereniging aandachtfunctionarissen kindermishandeling) LVAK.
- Aandachtfunctionarissen gaan ieder jaar op bijscholing

- Team is op de hoogte van de 5 stappen die genoemd zijn in de meldcode, wij bespreken dit punt tijdens de vergaderingen met het personeel. Op de groep hebben wij het 5 stappenplan hangen zodat het zichtbaar is voor iedereen.
- Team is op de hoogte van de gedragscode van Tabijn.
- Alert zijn op signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld en kindermishandeling
- In teamvergaderingen komt dit onderwerp geregeld terug

- Sociale veiligheid

Op BSO de Otter en basisschool de Otterkolken zorgen we voor sociale veiligheid. Een veilig leer- en speelklimaat, dat willen kinderen, ouders en leerkrachten en pm-ers.

Genomen maatregelen zijn:

- Otterkolken en BSO de Otter werkt met Kanjertraining. Wij hebben 27 augustus 2021 onze eerste bijeenkomst gehad, onze tweede bijeenkomst was 27 oktober 2022 waarbij alle collega's aanwezig waren.
- Het team weet te werken met protocol sociale veiligheid (bijlage 5)

- Vermissing

Wanneer een kind op de BSO aanwezig hoort te zijn, maar er niet is. Bij vermissing van een kind wordt het protocol Vermissing gehanteerd.

Genomen maatregelen zijn:

- De pm-ers werken met een protocol
- kinderen melden zichzelf aan bij binnenkomst van de groep bij de pm-er
- De pm-er doet controlemoment tijdens de twee eet -en drinkmomenten
- kinderen melden zich af of worden afgestreept door pm-ers bij het ophaalmoment
- wanneer kinderen meegaan met andere personen dan vind er telefonisch contact met ouders plaats of het is vooraf bekend. In het zelfstandigheidscontract kan informatie beschreven worden of kinderen zelfstandig naar huis mogen. Bij verlaten BSO vervalt de verantwoordelijkheid van de BSO.

- Conflicten

Wij proberen kinderen zelf de ruzies op te laten lossen door met elkaar te praten en het positief af te ronden. Zo leren de kinderen om te communiceren, excuses aan te bieden en verantwoordelijkheid te nemen voor hun acties.

Genomen maatregelen zijn:

- De pedagogisch medewerker neemt een afwachtende houding aan, kijkt of kinderen zelf tot een oplossing komen.
- Als dat niet lukt stellen we vragen (waarom huil je? Waarom heb je geslagen? Wat is er gebeurd?. Aan oudere kinderen vragen wij: hoe zullen wij dit oplossen?
- Bij ingrijpen tussen kinderen worden normen gehanteerd als: elkaar geen pijn doen, maar zeggen wat je bedoelt of wilt; van elkaar geen spullen afpakken, maar erom vragen; een ruzie moet altijd afgerond worden (het goedmaken).
- Een kind dat het onderspit delft, wordt door een pedagogisch medewerker gesteund (met het oog op het verhogen van de eigen weerbaarheid) door te verwoorden wat het kind op dat moment voelt en wat het eigenlijk zou willen zeggen, bijvoorbeeld: zullen we samen zeggen dat hij jou niet mag slaan?

Dit bovenstaande staat in ons pedagogisch beleidsplan.

Kinderen kunnen bij de BSO medische zorg nodig hebben. Het is voor medewerkers belangrijk om te weten hoe ze hygiënisch en veilig kunnen handelen.

- **Zindelijkheid**

Wanneer kinderen uit schaamte en/of negatieve reacties van kinderen niet zelf melden en de pm-ers zelf constateren dat er een onbedoeld 'ongelukje' is, hebben we de onderstaande maatregelen. Onze wens is dat het welbevinden en sociale veiligheid niet aangetast wordt.

Genomen maatregelen zijn:

- Pm-er verschonen of helpen de kinderen die in broek geplast of incidenteel gepoept hebben. Ouders worden gebeld bij regelmatige poepongelukjes.
- Kinderen regelmatig naar de wc sturen die moeite hebben met het zindelijk worden.
- Pm-ers gebruiken als geheugensteun een wekker.
- Pm-ers benaderen het kind positief als het toch mis is gegaan, bv 'kom we lopen naar de wc en trekken schone kleren aan'.

3.1.3

Gezondheid

Om de gezondheid van kinderen te waarborgen zijn er op Otterkolken en op BSO de Otter richtlijnen waaraan wij ons houden met betrekking tot kinderziektes en sociale veiligheid.

Top 5

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- **Ongezonder binnenmilieu.**

Genomen maatregelen zijn:

-geregeld ventileren

Co2 melder in elke ruimte, bij groen betekent het dat het goed is, bij oranje betekent dit dat er beter geventileerd moet worden, bij rood moeten alle ramen opengezet worden.

Het Atrium heeft een andere CO2 melder die zelf reguleert.

- **Overdracht van ziektekiemen door onjuiste hygiëne.**

Genomen maatregelen zijn:

- protocol nies/hoest; na hoesten of niezen handen laten wassen (extra tijdens Covid-19)

- protocol handen wassen; voor het eten en na het buiten spelen laten we de kinderen handen wassen. (extra tijdens Covid-19)

- **Overdracht van ziektekiemen door voedsel**
Bedorven, bereiding.

Genomen maatregelen zijn:

Koelkasttemperatuur per dag bijhouden. Medewerkers waarborgen de kwaliteit van de verstrekte voedingsmiddelen.

-Temperatuur in de koelkast niet hoger dan 7 °C. Tussen de 4 °C en 7 °C.

-Temperatuur in de vriezer -18 °C.

- Datum op producten schrijven die geopend zijn.

- Regelmatig producten op data controleren en weggooien als het overschreden is.
  - Als iets twijfelachtig is nemen we geen risico.
  - Als vleeswaren langer dan een uur buiten de koelkast heeft gelegen gooien we het weg of maken we het direct op.
- Risico's bij uitblijven van medisch handelen

Genomen maatregelen:

- Medewerkers hebben een Eerste Hulp bij Kinderen certificaat.
- Medewerkers weten wie in te schakelen in geval van acuut gevaar.
- Medewerkers weten wie de BHV-ers zijn. BHV staat aangeduid bij aanmeldingsbord hoofdingang.
- Indien van toepassing worden met ouders afspraken gemaakt over het kind die medische zorg nodig hebben. Deze leggen we schriftelijk vast. Deze zijn terug te vinden op de IPad.
- Geneesmiddelen verstrekken wij alleen aan kinderen op verzoek van ouders en na invulling van een overeenkomst.

4

Omgang met kleine risico's

Door goede afspraken te maken met de kinderen kunnen deze gemiddeld vanaf hun tweede levensjaar leren omgaan met diverse kleine risico's. Denk ten aanzien van veiligheid bijvoorbeeld aan afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten en hoe om te gaan met bijvoorbeeld speelgoed en gereedschap. Om kinderen mee te laten helpen om risico's te beperken kunnen ook ten aanzien van gezondheid afspraken worden gemaakt. Denk aan het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond of in elleboog tijdens niezen of hoesten. (extra tijdens COVID-19 periode) Ook kunnen kinderen leren hoe ze met afvalcontainers om dienen te gaan of leren hoe ze zelf hun afval weg kunnen gooien.

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of kapot speelgoed voorkomen. Maar met over-bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te

gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. (bijv. met skeelers of skateboard bescherming dragen) Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. (Bijv. handen wassen voor het eten en na toiletbezoek of hand voor de mond bij hoesten en niezen.) Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met papier in de wc mogen spelen.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de risico-inventarisatie in bijlage 1 (doelen in hoofdstuk5). De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan de toiletgang of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

5

Risico-inventarisatie

Om in kaart te brengen hoe op de opvang met risico's wordt omgegaan, moet geïnventariseerd worden of de werkinstructies, protocollen en andere afspraken er ook daadwerkelijk toe leiden dat risico's tot het minimum worden beperkt. Vanaf 1 januari 2018 kun je deze inventarisatie zelf doen met behulp van de QuickScan in de nieuwe Risicomonitor.

In de periode mei 2020 hebben we de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd. Aan de hand van deze inventarisatie hebben we de risico's op onze locatie in kaart gebracht. De grote risico's zijn reeds beschreven in hoofdstuk 3. In bijlage 1 zijn de uitkomsten van de risico-inventarisatie terug te vinden, evenals het hieruit volgende actieplan.

Er heeft een uitbreiding plaatsgevonden in het atrium in mei 2020. Risico-inventarisatie voor de uitbreiding is in februari 2020 gedaan nav de aanvraag bij de gemeente.

De risico's zijn in kaart gebracht aan de hand van de vier thema's':

Veilig ontdekken

Verzorgen

Veilig en gezond gebouw en buiten ruimtes

Sociale veiligheid

5.1 Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid

BSO de Otter heeft als uitgangspunt dat de ruimtes (zowel binnen als buiten) veilig moeten zijn en tegelijkertijd een uitdaging moeten bieden. Daarom wordt telkens goed overwogen of een veiligheidsrisico aanvaardbaar is, of dat er maatregelen moeten worden genomen.

In december 2019 is er een discussie ontstaan over hoe zelfstandig kinderen buiten mogen spelen. Met de voorvallen die ontstaan waren zijn we met elkaar in gesprek gegaan hoe we dit willen. Tabijn heeft hierin duidelijk gesproken en benoemd dat kinderen die bij de BSO een contract hebben wel tussendoor met vriendjes mee mogen, alleen niet meer terugkomen bij de BSO. Bij verlaten van de BSO stopt onze verantwoordelijkheid.

5.2 Preventieve maatregelen op gebied van gezondheid

Kinderen die de BSO bezoeken kunnen in contact komen met infectieziekten. Om dit risico zo klein mogelijk te houden, heeft de BSO/school een protocol. Hierin staat beschreven in welke gevallen een kind de school/BSO niet mag bezoeken en hoe de pedagogisch medewerkers moeten handelen in geval van ziekte. Tevens nemen we preventieve maatregelen (m.b.t. de overdracht van ziektekiemen, het binnenmilieu, het buitenmilieu en (het uitblijven van) medisch handelen) die de gezondheid van alle kinderen, ouders en medewerkers zo goed mogelijk waarborgen.

5.3 Protocollen en werkinstructies

Om het veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid binnen onze BSO juist op te kunnen volgen en uit te kunnen voeren, zijn er verschillende protocollen en werkinstructies opgesteld. Deze protocollen zijn te vinden in een map op de locatie en zijn tevens digitaal inzichtelijk voor medewerkers. Op deze manier worden pedagogisch medewerkers en overig personeel in staat gesteld om het veiligheids- en gezondheidsbeleid op de juiste manier vorm te geven en uit te voeren op de locatie.

- Protocol ongevallen en calamiteiten
- Ontruimingsplan
- Protocol sociale media
- Gedragsregels
- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- Beleid zieke kinderen
- Protocol medicijnverstrekking
- Handhygiëne
- Hygiëne bij verkoudheid

6

Thema's uitgelicht

6.1

Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiaires, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We werken sinds 2013 met pestprotocol M5. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens teamoverleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers (waaronder ook invallers en stagiaires) hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG-verklaring) met minimaal de functieaspecten 84 (belast zijn met de zorg voor minderjarigen) en 86 (kinderopvang).
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze signaleren dat er mogelijk sprake is van grensoverschrijdend gedrag
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.
- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed.
- Medewerkers kennen het protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed.
- Bij de BSO en op school zijn aandachtfunctionarissen kindermishandeling werkzaam.
- Er is een protocol hoe te handelen in geval van ongewenste omgangsvormen cq seksuele intimidatie door een medewerker van de BSO.
- Medewerkers kennen het protocol hoe te handelen in geval van ongewenste omgangsvormen cq seksuele intimidatie door een medewerker van de BSO.
- Medewerkers zijn nooit alleen werkzaam op de locatie.
- Otterkolken heeft een pestprotocol.

6.2

Achterwachting

In de wet wordt de achterwachting als volgt beschreven:

Bij de opvang van meer dan drie aanwezige kinderen door maar 1 medewerker moet een achterwachting worden getroffen waarin een achterwacht beschikbaar is die bij calamiteiten binnen 15 minuten bij de opvang aanwezig is. Deze persoon is tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar.

Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en er geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachting worden toegepast. Dit betekent dat in geval van calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de opvanglocatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden. De BSO openen en sluiten we met minimaal 2 collega's. Het gebruik maken van de achterwacht is dus echt in uitzonderlijke situaties. Cordi en Nicole zijn de achterwacht en zijn bereikbaar als er problemen zijn. De collega's hebben ons nummer waarop wij altijd bereikbaar zijn. Aan het einde van de dag is er altijd een schoonmaakster in huis van 16.00-19.00 uur. In de vakanties is de schoonmaak niet aanwezig maar sluiten wij net als altijd met 2 PM'ers af.

6.3

BKR

Tijdens vakantieweken waarin de BSO 10 uur is geopend (8:00 -18:00) wordt er afgeweken van de beroepskracht-kind ratio tussen 8.00-9.00u en van 17.00-18.00u. Pauzes houden we van 12.30-13.30u.

Tijdens studiedagen zijn we open vanaf 7.30 tot 18.30. Ouders die VSO afnemen zijn welkom vanaf 7.30-8.30. Vanaf 8.30 zijn ouders welkom die gebruik maken van de studiedag. Pauzes houden we tussen 12.30-13.30 uur en kan afgeweken worden van beroepskracht-kind ratio tussen 7.30-8.30 en van 17.30-18.30

6.4

Gedragscode stichting Tabijn

Samen met kinderen, leerkrachten en ouders zorgen wij voor een veilige school. Om dit te bereiken is er een gedragsprotocol opgesteld om de veiligheid binnen onze school voor iedereen te waarborgen. Het gedragsprotocol van onze school is gebaseerd op de gedragscode die stichting Tabijn heeft opgesteld voor al haar scholen. Wij verwachten dat iedereen die bij ons werkt of de school bezoekt zich hieraan houdt. De gedragscode geldt voor alle medewerkers, leerlingen, ouders en anderen die deel uitmaken van onze gemeenschap. Het is belangrijk dat wij over ons gedrag met elkaar praten en dat we over wenselijk en integer gedrag samen duidelijke afspraken maken.

Deze afspraken zijn verwoord in vier kernwaarden: ontwikkeling, verantwoordelijkheid, respect en veiligheid.

Ontwikkeling

- Wij ontwikkelen onszelf.
- Wij vinden leren leuk.
- Wij zien ontwikkeling als een kans op groei.
- Wij denken in mogelijkheden.
- Wij geven elkaar de ruimte.
- Wij hebben hoge verwachtingen.

Verantwoordelijkheid

- Wij zijn partners in de ontwikkeling van het kind.
- Wij zien er verzorgd uit.
- Wij zijn ons bewust van ons rolmodel.

- Wij hebben oog voor elkaar.

Respect

- Wij tonen respect voor elkaar en onze omgeving.
- Wij zijn gelijkwaardig en onderkennen verschillen.
- Wij dragen zorg voor de schooleigendommen en de eigendommen van een ander.
- Wij communiceren zorgvuldig.
- Wij respecteren de opvatting van de ander.

Veiligheid

- Wij zorgen voor een veilige leer-, werk- en leefomgeving.
- Wij grijpen respectvol in bij pestgedrag en andere vormen van geweld.
- Wij gaan integer om met informatie.
- Wij hebben vertrouwen in onszelf en de ander.
- Wij komen onze afspraken na.
- Wij vertrouwen in elkaars vakkundigheid en deskundigheid.

6.5

Agressie en Geweld

Het is van belang dat we respectvol met elkaar omgaan. Wanneer er sprake is van agressie en geweld dan kunnen de richtlijnen gevolgd worden uit het beleid Agressie en Geweld van Stichting Tabijn, zie bijlage 10. In het beleid staat een oefening in zelfinzicht; bewust worden van uw grenzen bij agressie. Deze vragen kunnen gebruikt worden tijdens een teamvergadering. In het beleid is in de bijlage ook een registratieformulier agressie en geweld terug te vinden.

6.6

Covid-19

In 2020 zijn wij geconfronteerd met een pandemie; Corona. Om met dit gezondheidsrisico om te gaan volgen wij de richtlijnen van het RIVM. Er wordt gewerkt met een protocol (hoe iedereen zich dient te gedragen) en met beslisbomen (om te bepalen of kinderen, externen en teamleden al dan niet mogen werken). Dit protocol delen wij met ouders en collega's via Social Schools en Kidskonnnect iedere keer als er een nieuwe versie verschijnt.

7

EHBO regeling

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Bij de BSO doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locatie hebben de volgende medewerkers een geldig en geregistreerd certificaat voor eerste hulp bij werken met kinderen van het Nederlands Instituut voor Bedrijfshulpverlening:

Cordi van der Aar *	behaald: 26-10-2022; ma, di, woe, don, vrij
Nicole Kooistra	behaald: 23-11-2022; ma, di, don (ochtend)
Sanne Beljaars	behaald: 22-06-2022 di, woe (ma in de vakanties)
Moniek Beentjes *	BHV: 01-06-2022 ma, don, vrij herhaling EHBO 13-03-20; ma, don, vrij: via Rode Kruis
Macy Grootjen*	behaald: 26-1-2022 di, vrij (ma in de vakanties)
Bram Metselaar*	BHV: behaald: 08-02-2022 ma, di, woe, don, vrij
Michelle Oostra	EHBK; behaald 01-11-2021 geldig tot 01-11-2023 ma, di, woe, don, vrij BSO en VSO
Anouk de Goede	EHBK; behaald: 26-10-2022 ma, di, do, vrij VSO en BSO
Sophie Wijgerse*	BHV: behaald 19-09-2021 geldig tot 19-09-2023 Ma, di, woe, don, vrij
Nora Mol (invaller)	behaald 29-07-2009/vervaldatum: 01-10-2021 via Het oranje Kruis via Zandvoortse reddingsbrigade; ma, don, vrij
Daan Molenkamp*	BHV: behaald: 01-06-2022 ma inval en donderdag
Robin Beverwijk	Sinds 1-11-2022 in dienst en haar EHBK zal op 1 maart 2023 gaan plaatsvinden. ma, di, don, vrij
Angelique Jordens Hogervorst	Sinds 01-1-2023 in dienst ma, di en don VSO en BSO EHBK: behaald; 23 mei 2022

BHV gecertificeerd *

De meeste certificaten zijn behaald bij het volgende instituut:

Soliede opleidingen
Postbus 416
1940 AK Beverwijk
0251-273888
KVK: 34249946

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op dit moment is er op onze locatie bijna iedere medewerker gecertificeerd met kinder-EHBO. In 't Otterhonk en Atrium mag geen onopgeleide pedagogisch medewerker alleen staan.

8

Beleidscyclus

8.1 Beleidscyclus

Onze beleidscyclus starten we met een uitgebreide risico-inventarisatie. Tijdens een teamoverleg bepalen we welke medewerkers op welke onderwerpen een QuickScan (deze is nog niet gedaan) gaan uitvoeren en gedurende welke periode hieraan wordt gewerkt. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. De coördinator is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de Quick Scans. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie maken we een actieplan en een jaarplan op. De voortgang van beide plannen wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld.

Het doorlopen van een cyclus duurt gemiddeld een jaar. Dit kan eventueel korter zijn wanneer kleine onderwerpen in delen worden opgepakt. Denk bijvoorbeeld aan een nieuwe activiteit waarbij materialen gebruikt worden die normaal niet bij de opvang aanwezig zijn.

Wij willen elk jaar met het personeel een rondje doen om te kijken of alles nog veilig is zo zijn wij er allemaal bij betrokken en er bewust mee bezig zijn. In de maand november hebben wij dit met het personeel besproken.

8.2 Plan van aanpak

De risico-inventarisaties hebben inzicht gegeven in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn er een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren. De belangrijkste actiepunten zijn:
Veiligheid met betrekking tot de nieuwe ruimte; Atrium/ noodlokaal.

In de bijlage ziet u een totaaloverzicht van de maatregelen, het actieplan van de Otter.

Bijlage 5

8.2.1 Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we 1 keer per 2 maanden de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens onze teamvergadering. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

In de afgelopen periode hebben we ondervonden dat de volgende maatregelen een positief effect hebben gehad op het verbeteren van het veiligheids- en gezondheidsbeleid:

Deurstrip is vervangen in april 2021 bij de Otter. De kinderen zullen minder snel hun vingers bezeren.

Vloeren zijn in juli 2021 in de was gezet waardoor het gladder is; met kinderen bespreken we welke regels we hanteren.

9

Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens teamvergaderingen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Via de website, KidsKconnect en via de oudercommissie berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Het actuele veiligheids- en gezondheidsbeleid (en de evaluaties daarvan) is inzichtelijk voor ouders en medewerkers in een map op de locatie. Binnenkort zal het actuele beleid tevens inzichtelijk zijn via de KidsKconnect app. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt er via KidsKconnect gecommuniceerd.

Ondersteuning en melding van klachten

Voor ouders en medewerkers

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback, en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of de ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover kan de ouder vinden op de website van de Otterkolken of via www.klachtenloket-kinderopvang.nl

In geval van een klacht wordt ouders vanuit de rijksoverheid het volgende stappenplan geboden:

Stap 1: Klacht indienen bij kinderopvangorganisatie

U kunt een klacht alleen schriftelijk indienen bij de kinderopvangorganisatie. Hoe u dit kunt doen, staat in hun klachtenregeling.

Stap 2: Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang

Reageert de organisatie niet binnen 6 weken op uw klacht of neemt die uw klacht niet serieus? Dan kunt u contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang. Deze is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket krijgt u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Deze dienst is gratis.

Stap 3: Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang

Is uw klacht hierna nog niet opgelost? Dan kunt u het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. U betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld).

Zie bijlage 6 voor interne klachtenreglement.

10

Bijlages

- 10.1 **Bijlage 1: Gedragscode**
  - Ter inzage op locatie

- 10.2 **Bijlage 2: Protocol kindermishandeling en meldcode**
  - Ter inzage op locatie

- 10.3 **Bijlage 3: Actieplan**
  - Ter inzage op locatie

- 10.4 **Bijlage 4: Klachtenreglement**
  - Zie website [Geschillencommissie kinderopvang \(tabijn.nl\)](http://Geschillencommissie.kinderopvang.tabijn.nl)